

F O A I E

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 2.

Luni, 10. Januarie.

1844.

IOAN CRISTIAN ENGEL.

(Брмаре)

Маї дпколо пѣтърѣтъ дпкъ зрѣтоа-
реле ісвоарѣ че авѣ Енгел ла тѣпѣ:

20. Дп мемоарѣле лѣи Нік. Раіхнер
ізірікопесѣтъ ші копте палатін дпмѣрътеск
тпнѣрпте лѣтпнеще ла 1603 дп Франкѣзрт
се афлѣ десѣтъ ші о скѣртѣ дескрпере а
фантелор лѣи Міхаїѣ витеазѣл Домпѣл Ро-
тѣніеї фѣкътъ де Балтазар Валтер, каре
токта дп зілеле лѣи Міхаїѣ петрекъсе дп
Търговпще. Шп есемплар латпнеск дпн кар-
теа ачеаста се афлѣ депѣсе дп вѣбліотека
граф-Сеченпалѣ, кареа акѣп е націоналѣ.

21. Іоан Саверт дп шіріле сале тран-
сілване тпнѣрпте ла а. 1785 пе дпсеампѣ
впеле скрпште ші апѣте зпѣл алѣи Іоан
Сомнер дпн Пірна, каре фѣсесе професор
дп слѣжба лѣи Іаков Ераклід ші ла апѣл
1568 аѣ скрпс Elegiae de clade Moldavica
№. 15. Тот Сомнер аѣ скрпс ші віада
лѣи Іаков деспотѣл Молдавіеї. Історісіреа
лѣи Сомнер есте интересатѣ.

22. Треї кѣрѣї але лѣи Антоніе М.
Гратіан скрпсе деспре Іоан Ераклід деспот-
тѣл ші деспре Іоан Дідаскалѣл фрателе
лѣи Іоан. Картеа е тпнѣрптъ дп Варша-
віа ла а. 1759 дѣпѣ зп манѣскрппт дпн вѣ-

бліотека Залѣсчпалѣ. Авѣкторѣл кѣрѣїлор
зіче де сіне, къ і с'аѣ дпгѣмплат а фѣ
фадѣ ші а ведеа лѣкѣрѣїле пе каре леаѣ
скрпс. Ачест скрпторѣв дпкъ аре даѣе
вѣпншоаре дпн Молдавіа.

Ла Нрїї 23, 24, 25 чїтеазѣ Енгел ші-
ще кѣрѣї полонешї пѣ де маре интерес.

26. Е дпсемплатѣ географіа Мол-
давіеї скрпсѣ де Сівїанѣл Георгіе Реї-
счерсдорѣ. Чен маї веке едіціе аї ачестеї
кѣрѣї есте дѣла 1541 Віена.

27. Ла історікѣл Мартпн Г. Бовачпч
се афлѣ ретпнѣрптъ о адѣпѣтѣрѣ де даѣе
латпнешї клѣесе дпн Трансілваніа, Молда-
віа ші Валахіа де Алтоніе Верантіе Сї-
венпчешѣл дпн Далмациа. Авѣкторѣл аѣ де-
скрпс рѣсвоїѣл лѣи Солеїман дпн контра лѣи
Іоан Заполїа ші дпн контра лѣи Петрѣ До-
мпѣлѣ Молдавіеї.

28. Дп magazпнѣл зпгѣреск том f а.
1781 се афлѣ о дпсертаціе вѣпѣ деспре
марка Шѣреї ромѣне скрпсѣ де преот-
тѣл сѣсеск Іоан Саверт. Чел маї веїѣ
тпнарѣв кѣпоскѣт ал марчеї ромѣне се ве-
де дп печетеа пѣсѣ пе о дппломѣ даѣѣ
де Домпѣл Іоан Міхаїл (Мірчеа?) лѣкѣї-
торплор Чиснѣдіеї де лѣпгѣ Сівїѣ ла 1418.

29. Дескрпереа історіко-фїзико-топо-
графікѣ а Валахіеї австриаѣе фѣкътъ де зп

medik de nație grek anume Mixail Шендос, кареле аѣ фост маї дитѣѣ medik de касѣ ал ценералѣѣ Steinvillе токма пе кѣнд Австриачїѣ кѣпринсесерѣ Валахїа мїкѣ (1718), їар дѣпѣ моартеа ценералѣѣ медїкѣл меарсе ла Бѣкѣреци мї скѣпѣ пе принцѣл Маѣрокордат де о воалѣ греа, дѣсѣ дѣпѣ ачееа аместекѣндѣсе дѣ интрице политїче фѣ сїліт а о лѣа ла фѣгѣ. Картеа лѣї Шендос еши маї дитѣї ла Венециа лѣтїнеце 1724.

30. Инпрерѣл колонел Шванц де Springfeld, каре пѣлѣѣ дитѣритѣрїле дела Мѣнкач, фѣкѣ фортѣреада дела Алѣа Каролина (Бѣлград) мї дескїсе дрѣмѣл пе ла Тѣрѣл рошѣ, дѣкѣ пеаѣ лѣсат кѣтеѣѣ дѣсетѣѣрї вѣне цеографїче дїн Цара ротѣнеажѣ.

31, 32, 33, 34, 35 сѣят пѣмаї вѣкѣдї тѣрѣнте каре пот интереса (анѣме челе скрїсе де Бѣгѣрїї дїн Moldavia) пе їсто-рїчїї де месерїе, їар пѣ пе зп пѣѣлїк четїторїѣ де о фобїе га а поастрѣ.

36. Есте дѣсетѣжатѣ ценеалоѣїа лѣї Нїколае Олаћ (Ротѣѣл), каре фѣсесе архїепїскоп романо-католїа дѣ Бѣгѣрїа, дар се трѣѣа дїн фамїліе де а принцїлор Цѣрѣї ротѣнеажї. Ачестѣ ценеалоѣїе се а-флѣ скрїсѣ дѣ колектапеле лѣї Карол Вагнер тїпѣрїте латїнеце ла Вѣда 1778.

37. Есте о зарте класїкѣ, а кѣрѣї тїтлѣ дѣ семѣлѣм дѣ лїмѣа орїѣналѣ: „Osservazioni steriche naturali e politiche intorno la Valachia et Moldavia. Napoli 1788 presso Gaetano Raimondi дѣ 8-ав пе 323 фече. Авкторѣл кѣрѣїе е фостѣл к. в. консѣл дѣ Бѣкѣреци Стефан Игнатїе Раїчевїч зп раѣзѣл пѣскѣт, каре петрѣжѣ дѣ Ротѣїа дела 1782—1787. Картеа а-

честа аѣ лѣдїт о маре лѣтїнѣ дѣтре Европѣї дѣ прївїнда прїнципалелор.

38. Ачелаш Раїчевїч аѣа мї зп ма-нѣскрїпт де їсторїе тїтѣлат: Breviario chronologico delli Principi di Valachia, dedїкат прїнциѣлї Алесандрѣ Ипсїланти. Ен-гел се фолосї мї де ачест їсѣор.

39. Епїстолѣ кѣтрѣ DDнїї авкторї аї жѣрналѣлї де Bouillon асѣпра зпѣї кѣрѣї тїтѣлате: Histoire dela Moldavie et dela Valachie — a Vienne chez Trattner 1779. Аїчї есте фортѣкатѣ картеа лѣї Карра вї-нїшор.

40. Ла епїстола де сѣс с'аѣ фѣкѣт зп рѣспѣнс тїпѣрїт дѣ Варшавїа францозе-ще 1779.

41. Ёсторїа Дачїеї трансалпїне — тїпѣрїтѣ ла Вїена 1781 мї 1782 де кѣ-поскѣтѣл Сѣлдер, каре прекѣм вїне щїм п'аѣ авѣт нїчї о атраѣере кѣтрѣ Ротѣїї. Че е дресѣт Сѣлдер дѣкѣ аѣ стат дѣ ко-мѣнїкаѣїе лїтерарѣ кѣ мѣлѣї вѣрѣадї дїн Молдаво-Ротѣїа мї се крѣде, кѣ ел авѣ дѣаїнтеа са мї маѣскрїптеле а лѣї Мїрон мї а лѣї Грѣчал.

Дателе пѣсе ла Нрїї 42, 43, 44, 45, 46 сѣят маї кѣ сеатѣ маѣскрїпте де каре Енгал преа пѣдїн с'аѣ пѣтѣт фолосї, кѣм де алї П. Бенкнер, де зп маѣскрїпт а вестїтѣлїї їсторїк ардѣлеан Фелмер, де скрїптеле лѣї Фїлстїх дїн Брашов.

47. Аратѣ лѣї Енгал D. Мариѣнѣѣрг дела Брашов, кѣ с'ар афла зп маѣскрїпт ротѣлеск кѣпрїнзеторїѣ де їсторїа деспре чеа дїнтѣїе венїре а Романилор мї деспре дѣтѣмеїереѣа дѣмнїлор ротѣ-не, скрїсѣ де зп пѣпѣмїт, пе кареа Сасїї ла 1727 о траѣзсерѣ венѣцеѣе. Ної де мї кѣпоаѣем ачест маѣскрїпт пѣмаї дѣ

екстракт, ам пътеа зиче тотъш, къ п'аре врежн пред деосевит.

48. Асемenea манъскриптѣл латин титѣлат: „Лѣтъріреа къторва артиколѣ историчѣ прѣвиторѣ ла стареа ши исторіа Ромънілор“ лѣкрат, пѣ се шиe de чине (парени-се къ де зп Сас літерат); пѣ é de mare фолос.

49. Марк Фронізе преот съсеск ла Брашов не ла 1713 фѣкѣсе зп епітала-тіон латінеск къ прілежѣл дѣспрѣчвней лѣі Георгіе Каптавзін прінцѣл Цѣреї ромъне ла 8. Martie 1689.

50. Се воръеде де зп манъскрипт ал зпѣї Andreiș Гънеш, дѣ акѣрѣї зрѣт п'аѣ пѣтѣт да нѣї Енгел нѣї алцїї.

51. Вестігѣл Köleseri скрісесе зпѣї преа възѣт medik дін Англіа анѣме Woodward шиї пѣсесе кътева дѣтревѣрѣ прѣвітоаре ла лѣкѣиторїї дін провинціоара Валес дн Англіа, де карїї шїт, къ сѣнт рѣ-мъшице де а Românilor веї ши акѣрор лімѣъ се спѣне къ ар сетѣла фоарте шѣлт къ а Ромънілор дін Dacia. Маре пагѣвъ къ пѣ се афлѣ ка ачел Woodward съ фіе дат лѣї Köleseri врежн рѣспѣне дн прѣвінца Ромънілор ши а Валесіенілор дін Англіа, дар ши маї mare пагѣвъ, къ дін Ромънії чеї вогацї де асѣзї пѣ с'аѣ афлат пѣпѣ акѣм нѣї зпѣл, каре съ фіе петре-кѣт чева маї шѣлт дн Англіа ши анѣме дн Валес кїар дн интересѣл оріціней, а исторіей ши а літератѣреї націоале ромъне.

52. А пошї съсеск Г. Сотерізе зп коментарїѣ фѣрѣ интерес.

53. Аратѣ зп манъскрипт зпѣреск: Дескрїереа Молдавіей, кътрѣ Voda Маѣ-рокордат.

54. Нѣмеде Енгел манъскриптѣл хро-

пичей лѣї Г. Шінкаї дн 3 томѣрї фоліо, не каре зиче къ леаѣ възѣт ла 1800 дн Маїѣ ла Мѣрѣшванархелїѣ ши адаогѣ къ о парте дін дателе лѣї Шінкаї с'ар афла тіпѣрїте дн Memoriae populorum а лѣї Stritter.

55. Віне исторікѣл молдав Мірон Ко-стін, каре фѣсесе логофѣт ал Молдавіей не ла сѣзршїтѣл веакѣлї ал 17леа; ма-нъскриптѣл дншї аре датѣл дела 1708. Ен-гел възѣ исторіа лѣї Мірон ла Блаж дн Ізніе 1800 ши пѣрїнтеле Самѣл Клаїн дн скрісе маї тѣрзіѣ, къ ачелаш манъскрипт дела Блаж ар кѣпрїнде исторіа нѣмаї пѣ-пѣ ла 1595. Рѣпосатѣл епіскоп греко-зпїт Самѣл Вѣлкан днкъ авѣсе не Мірон дн алт манъскрипт, дін каре днсъ ліпсіа капете маї шѣлте. Кѣпоскѣт есте, къ Каптемір нѣмі не Мірон исторікѣл чел маї зпн дін кѣцї аѣ Молдовенїї. (Domnilor, скоатецї ши не Мірон ла лѣмінѣ!) Енгел нїжлочї ла епіскопѣл Іоан Бов дн Блаж, ка съ і се факѣ о версіе латїнѣ дін исто-рїа лѣї Мірон.

56. Петрѣ Бод попѣ калвіно-рефор-мат дін Ігїѣ дн Ардеал скрісесе латїне-де исторіа Ромънілор трансїлванї. Ачест манъскрипт дн възѣ Енгел ла Аїзд дн бібліотека колецїлѣї реформат шїл афлѣ вреднїк де а vedea лѣміна. Оаре се маї пѣстреазѣ? —

57. Се спѣне къ зп француз І. Бар-рет ар фї тіпѣрїт днкъ ла а. 1620 ла Парїс „Исторіа тѣрѣзѣрїлор дін Мол-давіа.

58. Се зиче (дѣпѣ Haner in adversa-riis de scriptoribus rerum Hungar T. II. f. 6) къ зп Lotaringian де фамиліе зпнѣ а-нѣме Jorrecourt ар фї скріс лѣтінеце:

„Relație de дптъмпърле Молдавіеі дела а. 1602 пѣпъ ла 1617.“

59. Ън комплатор Pulusius Levinus аѣ дат о дескриере а Трансилваніеі, Молдавіеі ші а Валахіеі ла Франкофѣрт 1594 дп 4-о.

60. Ачі се дпсвашиъ о хартъ а Молдовеі дела 1797 къ титълъ греческ.

Пѣнтѣрле 61, 62, 63, 64 пѣ къпринд чева интересант.

65. Се чѣтеше дела Шлецер о скрісоаре а професорълѣ Лахман дпн Ст. Петерсѣвѣрг традъсѣ дпн лимба сведікъ ла 1773. Ачесащ къпринде о дескриере маі въртос а Бесаравіеі, дпн кареа Енгел пѣ фаче ѣн естракт интересант.

66. Есте панадѣрїка прїнципълѣ Іоан Ал. Інциманті тпнѣрїтъ ла Лпнсіа 1781 пѣ 91 феде гречешде ші латїнешде лѣкратъ де грекъл Manasic Eleadic ші плпнѣ де лпнѣширі гроасе. Дптре алтеле азкторъл dedъсе famіліа лѣ Інциманті дела дпнѣраціі Компенї; де ші ѣ цївѣт, къ чел маі векїѣ къпоскът стрѣвѣн ал famіліеі Інцимантіане фѣсесе кожокарїѣ де кѣрте ла поарта тѣрческъ.

57. Спектаторъл де Норд че ешїа франдозешде пѣ ла 1801 дп Дек. фаче лѣтмеї де цїре, къ ла Бѣкѣреціі Ромънїї се франдозеск ші къ дпсѣщ прїнципъл Мѣрѣзі ар фї авѣт ѣн едѣкатор франдоз. Ачестеа пѣ ла 1801. —

68. Дѣпъ історїкъл Гевхарді се дпсвашиъ, къ ѣн консіларїѣ апъте Стек ар фї черчетат ѣрме де сѣверанїтатеа Полонїеі асѣпра Молдавіеі. Хала 1779. Черчетаре дешартъ пѣнтѣрѣ о сѣверанїтате дп тоатъ прївїнда апъсѣ. —

69. Се дескрїѣ кътева меслѣде де ванї

прївїтоаре ла Молдаво-Ромънїа, дптре каре зна ѣ шї дела Міхаї 1600.

70. Енгел чѣтеазъ ѣн манѣскрїнт интересант скріс ла а. 1785 шї къпринзеторїѣ де фоарте тѣлте прївїледѣврі шї хрісоаве (domneщї) сѣпътоаре пѣнтѣрѣ donaціле фѣкъте пѣнтѣроаселор тѣпъстїрі дпн Бѣковїна; шї фїндкъ ачелеа хрісоаве с'аѣ дат прїн деосевїціі Domnї, поате орї чїне сокотї, кът къдїг даѣ еле історїеі. —

71. Се зїче, къ с'ар афла о хартъ цѣрманъ интересантъ а ачестор Цѣрї дпн зїлеле лѣ Міхаїл вїтеазъл тпнѣрїтъ доар ла 1595 дп Франкофѣрт. Веке дештъл.

72. Дпн бїбліотека графїлор Сеченї се афлѣ ѣн манѣскрїнт фоарте рар шї сїпѣлар скріс дпн лимба цѣрманъ веке авїа дпцелесъ, каре дескрїефантеле челе тіране але лѣ Дракъла Водъ пѣ ла а. 1456. Енгел крѣде, къ ачест манѣскрїнт, каре къпринде пѣмаї 5 1/4 фої с'аѣ фѣкът дпн зїлеле країкълѣ Матїас Корвїнѣс кам пѣ ла а. 1477, кънд Дракъла апѣкъ а дѣа оарѣ ла тропъл Ромънїеі.

73. Ні се фаче къпоскътъ о кѣртїчікъ їарън фоарте рарѣ шї интересантъ скоасѣ тот дпн бїбліотека Сеченїанъ шї тїтелатъ: „Адевѣрата дескрїере а рѣсвоїѣлѣ пѣ каре л'аѣ пѣртат воїводъл Ромънїеі „Ізон“ къ Тѣрчії,“ скрісѣ вїне маї дптѣѣ де ѣн повїл полон шї тпнѣрїтъ ла а. 1575 дп лимба полоанъ ла Краковїа, дѣпъ ачеса традъсѣ вїне дпн пѣтешде шї тпнѣрїтъ ла а. 1576.

74. Дпн картеа ѣрпътоаре; Тѣркъл Нікїтос, адекъ деспрекѣтропїреа імперїлѣ отемап шї деспре порочїта пѣртаре а рѣсвоїѣлѣ дпн контра Тѣрчілор, треї сѣатѣрї, (Lazari Soranci, Achilles Tarducci)

et Anonymi) Франкофурт 1601 дп 8-ав^т се афль кѣте чева ши деспре Молдавіа ши Ровѣнія.

75. Есте о карте зигуреаскъ къ къп-търї пентрѣ рѣсвоаїеле ши вїрїнгеле лѣї Matias Корвін (анѣте ши ла Молдавіа), гїпѣрїтъ дп Клѣж ла 1577 дп 4-о.

(Ва зрѣа.)

ШКОАЛЕЛЕ НОАСТРЕ ДИН ЪНГАРИА.

Ах!... Ве тѣлт тот дореам, ка съ скрїѣ чева деспре шкоалеле ноастре, ши акѣм тоѣма, дпї къпѣтаѣ ши време. Мѣлді де тѣлте гѣндѣрї сѣлт дп прївїнда шкоалелор, чї еѣ зеѣ о съ въ скрїѣ адевърѣл Домнілор; къ рѣндѣїалъ, ка ла шкоалеле ноастре, доарѣ нїчї дп Хеврїде нѣ се а-фль — ши чїне вреа съ фїе даскъл, дп дара поастрѣ съ вїпѣ. Леафѣ саѣ платѣ, нѣ преа тѣлтѣ авем; дарѣ о шѣпкѣм, ка ши де поманѣ. Ної къ поїї, саѣ де вое, саѣ де невое, ши маї алес акѣма, сѣптем зпїді ла олаатѣ, ши мерѣе кѣлтѣра, ка ши ракъл кънд дпоатѣ. Дестѣл къ ла тѣлді дїнтре пої, нѣ леплаче стареа поастрѣ, ши ачеїа сѣлт де чеї кроїді къ літератѣра, кѣрора ле жоакъ дп крїерї тот ачееа, кѣм ши кѣм съ пѣпѣ пре рѣшѣн дп нїчоаре. Сѣракѣле Бакѣс! Еѣ къ попа ши къ кїнезѣ трѣїм вїне ши чеїмї насѣ тїе де літератѣра кѣїва — чїне нѣ вреа съ дпведе де вое, аѣ доарѣ еѣ сѣї фак сїлѣ? Ачееаста ар фї дппротїва даторїеї теее. Вої, карїї въ остениці зїоа ши поаптеа, ши перїді дп гѣндѣрї, фѣрѣ ка съ пѣтеді чева іспрѣвї, нѣ шїді, кѣм съ въ пѣртаці къ лѣтееа. Атѣдѣа анї сѣлт, де-

кънд. етаѣ еѣ некїнтїт дп стаціа тееа, дп каре тїмп, алтѣл с'аѣ пѣтѣт ши дп зече локѣрї тѣта; ши пентрѣ че еѣ нѣ? Пентрѣ-къ тѣ порт дѣпѣ пофта ши драгостеа пѣвлїкѣлї, зїче Бакѣс сѣракѣл: апої чеїмї насѣ тїе, къ нѣ ам копїї ла шкоалѣ, дакъ попа ши кїнезѣ нѣ тѣ пѣ-раште! Попа пострѣ вїне штїе,*) къ Ромѣнѣл кънд дпвадѣ, нѣї маї дѣ „адѣѣ“ — ши сѣл цїпѣ Dzeѣ, къ, декънд аѣ къпѣтат сѣ фїе ши локал дїректор, аѣ ретас ши копїї маї тоді дела шкоалѣ.

Аѣ нѣ штїді вої дпделенцілор дп-вѣдеторї, къ Ромѣнѣл пострѣ, аре кѣте треї порѣзді, доаѣ треї оїце, зп вїделаш ши кѣтееа гѣскѣде, ши де ар авеа чїпчї копїї, тоді дп сѣлт де лїпсѣ; апої чел че аре нѣмаї зпѣл, кѣм поате сѣл деа ла шкоалѣ? Маї вѣзѣрос дпї дѣ леафа дпдоїтѣ, декѣт сѣл пѣкъжаскъ чїнева къ шкоала. Фрацілор! Грїжїці пентрѣ вої ши пентрѣ фамиліа воастрѣ, къ пентрѣ літератѣрѣ, дпкъ нѣ кѣпѣтѣ времеа; къ пѣпѣ веці зпѣла дп тот апѣл дїн сат дп сат, нѣ веці фолосї нїчї вѣп нїчї неамѣ-лѣї. Ведедї попа пострѣ кѣм се поартѣ, къ ел катѣт тот дѣнѣ фолосѣл сѣѣ, ши дрепт аре, къ че леафѣ траѣе ел дела шкоалѣ калокал-дїректор, ши пентрѣ че сѣ се сѣѣдеаскъ ел къ оаменїї; къчї кънд ва маї фї врео vїzїтаціе, ел тот ретѣпне лопѣ, ши нѣмаї еѣ сїпѣр даѣ де нѣнасте. Шїді дп vїzїтаціа трекътѣ, че о пѣтем нѣтї револѣціа школелор, кѣм аѣ дптре-ват маї мареле іпспектор дп тот локѣл пре оаменї, къ дпдестѣлаці сѣлт къ пої. Съ не пѣртѣм дарѣ, дѣпѣ воеа оаменїлор,

*) Нѣ тоді преоїї крѣд аша, нѣ.

ка съ пѣ зикъ ей, кѣнд вор маї фї вреодатъ дитревадї, къ пѣ се дндестълеазъ къ пої. Акѣм аѣ венїт времеа, ка съ жѣкъм ларга — апої де лїтератѣрѣ маї грїжаскъ Херкълес. Ынде ещї Несторовїч! Кѣ де лїтератѣра поастрѣ пре нїмене пѣл доаре. Дела тоартеа та пѣпѣ астѣзї стаѣ шкоалеле дн прѣпѣдїре шї дн апѣл 1840 дѣндѣсе жалѣ ла маї дпалтѣл лок, се лѣпѣдѣ дїн слѣжѣ адмїнїстраторѣл чел денеш шї се ашезї инспектор статорнїк; — апої къ венїреа лѣ дн визїтаціе, атѣца даскълї се касїрѣрѣ, атѣца се мѣтарѣ шї атѣца іарѣ се педепсїрѣ дн фелѣрї де кїпѣрї. Поате фї къ даскълїї сѣнт вїна прѣпѣдїрїї шкоалелор! Кѣнд ар фї фост ача-ста даторїа поастрѣ, шї ам фї фост дннѣтернїчїдї де зндена, ка съ пѣнем шкоалеле дн старе, атѣчї пѣ ам фї авѣт маре лїнѣ де инспектор. Шкоале вїне организате, леафѣ маї възѣ, днвѣцеторї харнїчї, шї маї днтѣї дїректор не треѣже, къ адмїнїстраціа чеа лѣпѣ, пѣ е алтѣ Домнїлор, декѣт кїпѣл дѣрѣнѣнѣрїї шкоалелор шї а дренѣлї национал (къ фїе чїне, дакъ шїе гласѣл Домнїлї, поате даскъл съ фїе), апої атѣчї афарѣ дїнтре пої, тодї кѣдї сѣнт пехарнїчї де слѣжѣва ачеаста.

Фѣндѣсѣл национал шї колецїл днвѣцетореск, пентрѣ че скоп дарѣ сѣнт, дакъ націа се орѣвѣе къ днвѣцеторї пехарнїчї, шї дакъ дренѣл ачелора, карїї сѣаѣ гѣгїт пентрѣ слѣжѣва ачеаста пѣ се пѣзѣе. Націа, аѣ алѣтѣгїт зн маре фѣндѣс, пентрѣ а еї сѣдѣршїт. Націа, дн тот апѣл жертѣвѣе о маре сѣтѣ ла ачел фѣндѣс. Дела націе се пѣлѣтеск професорїї, знде се гѣтеск днвѣцеторїї шї дїректорїї, карїї адмїнїстреазѣ дїстрїктѣрїле. Націа, маї пѣлѣтеск о задар-

нїкъ леафѣ шї днвѣцеторїлор сѣї, шї маї пре зртѣ трекѣрт 30 апї дела регѣлациа шкоалелор, шї націа къ нїмїк пѣ се фоло-сеще. Че фолос къ сѣнт шкоалеле, дакъ пѣ афлѣм дої сѣаѣ треї ла о комѣнїтате, карїї съ шїе четї шї скрїа? Дн дїстрїктѣл Тїмїнорїї, де дої шї де маї мѣлцї апї, знїї днвѣцеторї пѣ шїаѣ кѣпѣтат лѣфеле лор шї трѣеск маї тодї арѣнд къ пѣлѣл, шї атѣца фїнд еї пѣ кѣтеазѣ нїчї зпѣл съ се жѣлѣтаскъ асѣпра лѣ... Трѣлторїле маї еасѣ кѣнд шї кѣнд дїн комнїца са; дарѣ аче та челе маї мѣлѣтѣ шкоале дн дїстрїктѣл сѣѣ, нїчї одатѣ пѣ леаѣ възѣт. Еѣ шїѣ зн даскъл дела Бенчек, къ аѣеа о сѣнт алѣѣ шї о цїнеа сарпа къ ел дн шкоалѣ (1832). Ачентї днвѣцеторїаѣ дат зп маре капїтал (каре къ їнтересѣл пѣпѣ акѣма сѣе ла 70,000 де флорїнцї) ла фѣндѣсѣл пентрѣ пензіе шї акѣма сокотѣала сѣаѣ фѣкѣт ка къ ванї рѣмѣнѣщї съ се пензіонѣе днвѣцеторїї сѣрѣвѣщї дїн Срем, карїї нїчї $\frac{1}{4}$ ка ачентїа пѣ аѣ дат шї вор съ се факѣ къ еї тодї тоѣаршїї ла пензіе. Рѣвѣдїцї дарѣ фрацїлор, къ къ рѣвѣдѣреа днвїнѣщї тоате пѣпѣ ѣщї аѣеа шї вої зп дїректор рѣмѣнѣсск! Ажѣтїмї Дмне, съ маї ѣнд шї еѣ одатѣ дн дїстрїктѣл мѣѣ зп дїректор де рѣмѣнї, къ де 9 апї сѣѣ адмїнїстраціе сѣрѣвѣаскъ шї се мѣкѣрїрѣ пѣрѣдїї дн шкоалѣ шї се мѣнѣїарѣ подеѣеле де плоае.

Ної днкъ сѣнтѣм тот дн пѣдежде, кѣтѣк инспекторѣл чел поѣ ва аѣеа атѣлѣ рѣвнѣ, де а пѣле шкоалеле дн старе маї възѣ шї къ чїпѣтеа поастрѣ чеа кѣзѣтѣ о ва рѣдїка — шї атѣчї вом кѣпоаще, кѣзѣкъ даторїнѣеї ачѣїа пентрѣ лѣмїнареа челор 3 пѣамѣрї, каре татѣл патрїеї і леаѣ дн крѣдїнѣат, се сѣрѣгѣе а фаче къ аде-

вѣрат din destѣла — атѣнчї даръ vom фї
лѣї datorї маї мѣлт ка лѣї Nestorovich.

Прїметѣе фѣръ съпѣраре Domnїеле Ре-
дактор, шї пѣне ачестеа дн фоаса Do-
mnїеї тале.*)

Дат дн Логож, дн 24. Окт. 1843.

G. Ch.,

Днвѣцеторїс націонал дн
дїстр. Карансешълї.

ЧЕРШТОАРЕА.

Ваї че таре осїндіре! тоатъ зїоа ам змѣлат,
Пе зїидѣ шї пе дрѣмѣрї, шї нїмїк п'ам адѣнат.
Фрїг, рѣдаре, днжѣраре... іатъ че ам дождїдїт!
Гласъ я гѣра теа се стїнде... нїчоареле мї аѣ
слѣвїт.

Тїкѣлоасъ оменїре, тїкѣлоасъ вїадѣ, ваї!

Дѣмнезѣле, кѣм о стѣнкъ 'н ал теѣ лок тѣ дѣ
зїдеаї!

Сѣлт дн лѣте, сѣлт кѣ змѣрѣ шї кѣ сѣлет
сїмїтор;

Еї вїне! дар рара зїлеї де че'нї е фок арѣтор.
Тоатъ зїоа чер поманѣ, мїлѣ, дндѣраре... дар.
Тотѣл пїн де лашїтате; орї че фак е дндар!
Мїна теа тремѣрѣтоаре о 'нїнд пе ла трекѣторї.
Коконїдѣ... — стрїг, — сѣ дѣче! кокоане!.. пе
дрѣмѣл лор.

Вара, еарпа, прїтѣвара, кѣ элементеле тѣ лѣнт:
Адѣпост днї сѣлт нѣреїї де пе зїїде маї мѣлт.
Лѣтеа нѣ е пентрѣ мїне, декѣт кїн м' зп еад
кѣтпїлт,

Шї пѣдѣдеа 'мї есте вечнїк зп demon пеледїїт!

Ла о поартѣ 'мї опреск кѣрѣл, а вр'зпїї арістократ,
Прївеск тот че дѣме аколо 'н ачел таре мѣлт палат:
Оглїнзї, стѣфе азрїге, мїї де ровї се днвѣртеск,
Карїї дн алор ровїе тїранїеа прїїтеск,

*) Іатъ кѣ ле трекѣрїм дн фѣїе, дар респон-
за лїгатеа пентрѣ адѣвѣрѣл челор че скрїї,
рѣшѣне аспїра Дтале. Red.

Кадреле стрѣлчїтоаре, а лѣї пас аѣ томенїт,
Че ѣ ла сѣд ла порд маї дѣлче, ел dorїnd аѣ
doждїдїт.

Анд веселе копчерте дн палате сѣс сѣнїнд,
Пе ла фереїї се аратѣ, кїпѣрї феїе кїнд шї кїнд.
Кѣ че окїѣ пїн де зрїїе порѣческ а нѣ лѣнга,
Ачещї повїлї оаменї мїндрї, кїнд ла поартѣ
врем' а ста!

Ваї! оаре дакѣ трѣфанїї, н' ар маї фї 'нтре тѣ-
рїторї,

Кѣм ар фї лѣтеа ачестеа, оарї маї фї-реар чер-
шїторї?

Ачещї оаменї кѣрор соарта вечнїк парѣ але зїмбї,
Че депрїншї ла рѣтате, кред кѣ черѣл тѣ зїдї,
Кѣ дѣржїмѣ мѣлт маї сѣнїтѣ, пѣлѣ кїнд вор
екїста,

Кѣ зп рол че н' оменїре днїлѣазѣ кїнд а вреа!

Соареле кѣ алїї рaze, ваї! се дѣче спрѣ асфїндїт,
Дѣпѣ ел терѣе шї зїоа, вїне поантеа днсѣршїт.
Бнде м' афлѣ? днкѣ 'н дрѣмѣрї! шї вордѣїл шї
ам зїгат!

Тревѣї сѣ тѣ 'нторк: копїїї орї фї пїлїганд пе-
'нчетат!

Кѣ че ор сѣ се мїлїгѣ ачѣї дої певїноварїї,
Че 'їам лѣсат дїмїнеаца дн мїї лакрѣмї дн-
пїлїтатїї?

Бѣлѣ пїлїне, алѣл хайлѣ, ор сѣ'мї чеарѣ, — 'н-
кїпѣсеск —

Кѣ зп глас че шїе а спарѣ рѣрѣкїїл ачест пѣ-
теск!

Шї еѣ, ваї! ксар еѣ флїмѣндѣ сѣлт, кѣ нїне
пѣ'мї аѣ дат,

Нїчї о нїкѣрѣ де анѣ, ва нїчї нѣ м'аѣ аскѣлат!
Дѣмнезѣле! бнде тѣ афлї? дн че лок аскѣнс тѣ
шезї?

М'аї зїдїт, маї лѣсат лѣтеї прадѣ шї те десѣтѣзї,
Де слѣвїреа че тот омѣл аѣ депрїнс'дїї адрѣса?
Бнде ѣ а та дндѣраре пентрѣ мїнѣ зїдїреа та?
Че'дї грешѣе зп ом каре де алт ом е днпїлат?
Саѣ ла стрѣшоенїї грешале аї тѣ гѣст де рѣсѣнїат?
Чела.. ѣ взи, ізвїт де тїне, тї даї соартѣ д' авѣдїї
Пе трон азрїг ел шедѣ!.. дар поате кѣ тѣ нѣ шїї.
Де зрїсїте, саѣ де оаменї че се поартѣ пре пїлїнт?
Де грешеск, о Doamne! еартѣ днкрѣнтатѣл мѣѣ
кѣвїнт.

Тъ 'н тот локъл, дн тот паеза пѣтрѣнзі тѣ афл
ші domnezі,

Дн мѣ форте нецѣсте оамені те респектез.
Тъ ещѣ дрепт, тѣ нѣ іаі мѣгъ ка міністрі че іаі пѣс
Пре пѣтжнт, съ прелѣдезъ пѣтереаді чеа маі
пресвс. —

Дар позіціеа дн каре аствзі ам ажзис съ фѣй,
Мъ адъче ла 'ндоеалъ врѣнд съ крез къ тѣ ещѣ нѣй.
Дак' аі меі пѣрнці — дн гроапъ — авѣцѣ нѣ
'ші аѣ лѣсат,

Дакъ дѣп' ата порѣнкъ сѣнт zidit гол десвратат.
Чел пѣцпн пѣдълѣрѣ сдравенѣ де че н' ам дн трѣ-
нѣл шѣй,

Ка прѣа еде съ'мѣ скот хрѣпа пѣтрѣн трайѣ кѣп-
нлѣт ші греѣ?

Содѣл каре ла дѣрере ѣмѣ ера пѣртані орѣкѣнѣ,
— Де ші кѣ аствъ месеріе — ерѣ л'ам пѣс еѣ дн
моржнт.

Ам рѣтас сѣнѣгръ лѣтеі дѣтре оамені петілонѣ.
Мъ дѣк: Доамнѣ аратъ'мѣ касѣ ші копѣіі маі воіоні!
Чѣне цѣе! поате моартеа.. о отрѣвѣтор пренѣс!
Інѣма'мѣ свѣкпѣле сѣнѣге.. аре зн авѣс несвѣс...

Дѣтѣперекѣла де поаште не пѣтжнт акѣт domnez
Кѣнд ші кѣнд лѣміна лѣнеі де дѣпъ порѣ'лѣ спѣрѣеа,
Тоатъ пѣсѣрѣка 'н кѣвѣнзі с' афла, дѣлче конѣрта;
Бѣхпѣца н' а чершѣгоареі бордеіѣ тізер шѣера.
'н а еі глас ера тот жале.. дѣефѣршѣт поаштеа

трекѣ,

Кѣ а еі фѣрѣі ші 'нтѣперек, зѣ лѣминѣ се фѣкѣ,
Нѣзгарѣл сѣндалѣ 'нѣлѣдѣ, се порнеце не огор,
Нѣтѣра ѣшѣ еа дѣоіре, мѣнѣкъ отѣл нѣрѣтор:
Ла прѣнз соареле венѣсѣ; д'одатъ сѣѣ арѣтат,
Дн бордеіѣл чершѣгоареі ешѣнд прѣотѣ 'нѣвратат.
Дѣнѣ дѣнѣсѣл адѣі доі оамені о парадѣ 'нѣдѣоша,
Адѣі доі дѣнѣ дѣнѣшѣ, іатѣ, зн секрѣі. таре пѣрѣа.
Чершѣгоареа сѣнѣчѣсѣ кѣтрѣ гроапъ се дѣчеа,
Кѣ а еі фѣі карѣі гѣсѣсѣ морѣі де фѣоаме 'н сар'
ачеа.

Спектаколаѣ се дѣсесѣ дн онѣ тѣлѣ департѣ акѣт,
Ші а чершѣгоареі разѣ се трѣкѣсѣ ка зн фѣт.

L. Сіов.

АПОЛОГІА КѢИМЕЛѢИ.

Кѣимеле аре тоате дѣсѣшѣрѣле зѣві
от сѣнѣторѣі; кѣнд дн протѣвѣ отѣлѣі
дн деовѣще 'і мѣпсеск дѣсѣшѣрѣле челе по-
віле а кѣимелѣі. Новѣ нѣ се паре къ ре-
кѣпошѣнда есте о віртѣте; кѣнд еа нѣ 'і
алѣт дѣкѣт о дѣторіе; ачеастѣ дѣторіе
есте кѣимелѣі дѣвѣскѣтѣ. Кѣимеле нѣ кѣ-
воашѣе кѣвѣнтѣл віртѣте: ачѣеа че поі чѣп-
стѣма прѣп асѣмене тітѣл, ші дѣспре каре
не мѣрѣт ка де зн лѣкрѣ рар, есте пѣп-
трѣ кѣимѣ лѣкрѣ фѣреск. Ынде веі гѣсі зн
от, кареле съ нѣ фѣе нѣчѣ одатѣ пѣмѣлѣдѣ-
мѣтор, чѣ пѣрѣрѣа віневоітор? кареле с'ар
лѣпѣда де егоісѣтѣ пѣпѣ ла градѣл чел
маі пѣтпчос? кареле фѣрѣ интересъ съ 'цѣ
фѣе кредѣпчос пѣпѣ ла моарте, кареле съ
дѣшѣпѣаскѣтѣ орѣ че слѣжѣвѣ фѣрѣ егоісѣтѣ?
кѣ зн кѣвѣнт, отѣл че зѣтѣ дѣпѣрѣнтареа
ші нѣ 'ші адѣче амѣнте дѣкѣт де вінефа-
черѣле мѣрѣмѣте? Нѣ 'л кѣвѣта, — ачѣеаста
ар фѣі дѣнѣдар. Дар іе орѣ каре кѣимѣ,
че веі дѣтѣлѣі, ші дн мѣнѣтѣл, че ел те
ва лѣа де стѣпѣнѣл сеѣ, веі афла дн ел
тоате ачѣесте дѣсѣшѣрѣі. Ел те ва іѣві фѣ.
рѣ интерес; чеа маі таре порочѣре а лѣі
ва фѣі а нѣ се дѣсѣнѣрдѣі де тіне, ші де аі
авѣ а кѣвѣнта пѣимѣеа прѣп чершѣторіе, нѣ
пѣтаі къ ел те ва ажѣтора дн ачѣеастѣ
треавѣ, дар нѣчѣ те ва пѣрѣсѣі сѣре а зр-
та не зн прѣнѣѣ дн пѣлатѣл сеѣ. Дн
пѣпѣрочѣреа та прѣіетѣнѣі тѣі се вор лѣ-
нѣда де тіне, кѣар ші фѣтѣеа та ва зѣта
жѣрѣтжнтѣл еі; дар кѣимеле тѣѣ ва рѣ-
нѣлѣе тотдѣазна кѣ тіне, ші ва мѣрѣі ла
пѣчоареле тале, сеѣѣ дакѣ дѣнѣпѣтеа лѣі
веі пѣрѣде дн кѣлѣторіа чеа таре, ел
дѣі ва зрѣта ла лѣкашѣл чел де не зрѣтѣ!
(Фѣілетонѣл Алѣінеі.)